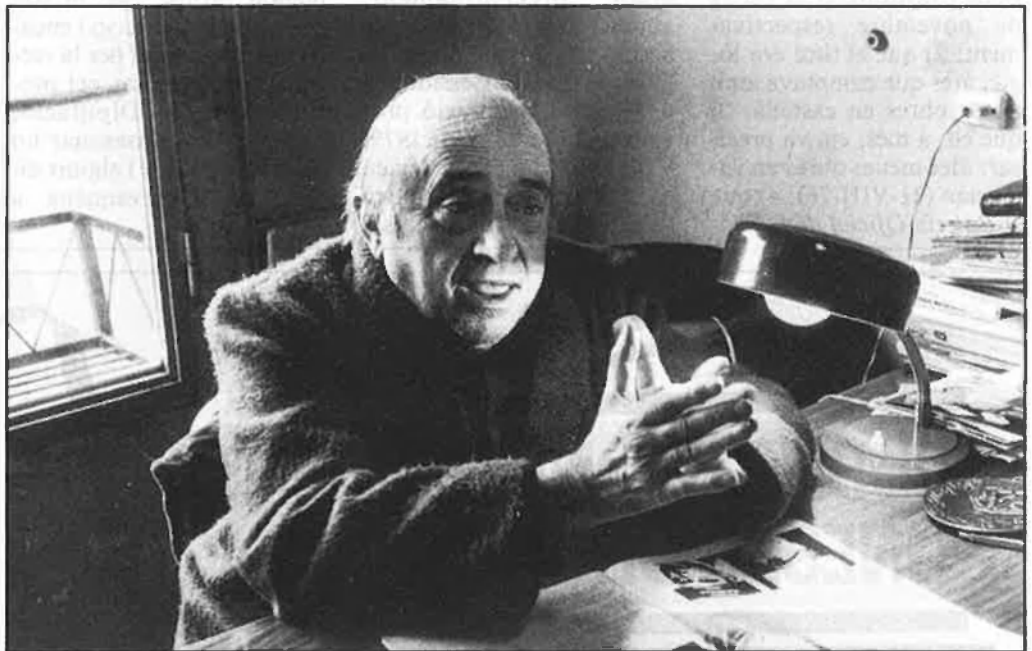

Vicente Ramos *

Roïndats de Joan Valls Jordà

Vicente Ramos, banderer de l'alacantinisme, defensor i precursor fa anys del «Sureste», ex-militant d'Unión Valenciana, partit que abandonà per considerar-lo «nacionalista» i autor de llibres com ara «Pancatalanismo entre valencianos», contesta ara l'escriptor alcoià Joan Valls per sentir-se al·ludit en alguna de les seues declaracions a aquest setmanari.

Joan Valls. Per a Vicente Ramos, «ataca la veritat objectiva».

Tinc davant meu una carta de Joan Valls Jordà, datada a Alcoi el 29 d'octubre de 1974, on em diu: «Sembla ser que som blanc, a voltes, de vagues sentiments enfosquits per l'enveja i la depauperació mental».

L'he exhumada, perquè aquests símptomes, com també el ressentiment i d'altres, desquen en això que ell mateix acaba de manifestar al setmanari EL TEMPS, número 167. I com que en aquestes declaracions ataca la veritat objectiva, una institució alacantina i la meua persona, li respondré sistemàticament i sumàriament.

A) Afirma que Rafael Casasepère li va aconsellar «col·laborar» en la revista *Verbo*, però maliciosament oculta: 1) que Casasepère li va prometre parlar amb mi, i així ho confessa en carta del 28-VI-1947; 2) que jo li vaig oferir i vaig donar a conèixer: «És clar que ignorava l'existència d'aquesta revista, i em complau moltíssim la seua exhortació perquè hi col·labore» (4-VII-1947); 3) que vaig començar a publicar poemes seus: «Vaig rebre amb molta alegria el número de la seua revista que hi inclou el meu poema sobre el mariner. Després de molt de temps de forçós i quasi impossible ineditisme, constitueix un goig inexplicable veure publicat...», etc. (3-IX-47).

Talment deformat i silencià el començament, la mesquina de Valls continua ocultant: 1) que, el 1949, Manuel Molina —pejorativament en diu *el tal Molina*— i jo vam editar en la nostra col·lecció Ifach el seu llibre *La estrella afirmativa o Caliz al labio* que també va titular; 2) que així mateix vam difondre en la nostra *Hoja Ifach* (1949-1950); 3)

que vaig donar a conèixer el seu poema «La Verge canta al bressol» en el número 2 de *Sigüenza* (desembre 1952); 4) que, el 1965, vaig estar a punt d'aconseguir per a ell una beca de la fundació Juan March: «Estic immensament agraït per la teua eficacíssima intervenció (21-XI-65) i 5) que el 4 d'abril de 1975 vaig participar en l'homenatge que se li reté a Alcoi, i, a més, vaig portar-hi, des de València, Manuel Sanchis Guarner i la seua dona, cosa que el va alegrar molt.

B) Sustenta amb to despectiu que la Secció de Filologia i Literatura, que jo vaig presidir, de l'Institut d'Estudios Alicantinos, era, «és clar, espanyola». I, en efecte, ho era, però Valls, en la seua ingratitud, vol enterar: 1) que, reconstituït l'I.E.A. el novembre de 1968, l'any següent, vam atorgar a Manuel Sanchis Guarner una ajuda —en el jurat, entre altres, Jorge Valor Serra— per a escriure *El habla popular de la provincia de Alicante*, que no va realitzar; 2) que el mateix

Valls ingressà en la dita Secció «espanyola» el 1973, segons proposta que vam firmar Molina i jo; 3) que, el 1975, es va concedir a Lluís Alpera Leiva una altra ajuda per dur a cap un *Estudio del valenciano en las revistas periódicas de la provincia de Alicante*, a la qual, no molt després d'acceptada, va renunciar; 4) que, el 1977, l'Institut va encarregar a Alejandro Ramos Folqués un *Vocabulario castellano-valenciano y valenciano-castellano*, que va escriure i que fou publicat, i 5) que any rere any la Secció va entregar beques per a lli-

bres de poesia i narració en valencià.

C) Valls sosté que el valencià atempta «contra la unitat de la llengua i la literatura catalanes», tesi que va defensar, personalitzant-la, en *Información* (Alacant, 23-III-1980) amb aquestes paraules: «Jo tinc molt clar des de sempre que escric en la llengua literària del País Valencià, en català». Però: 1) des de 1947 fins a 1979, al llarg de l'atapeït epistolari que d'ell conserve, mai no va parlar de la llengua catalana; al contra-

ri, les seues expressions foren sempre «llengua vernacle», «llengua autòctona» i explícitament «llengua valenciana», i hi afegí, en una ocasió (3-III-1953), «de tan glorioses ascendències», i 2) o mentí fins el 1979 o menteix des d'enguany.

D) Sense el més mínim pudor, Valls m'acusa de la «campanya» que vaig desplegar contra el seu llibre *Obra poètica*. Davant una tal vilesa, responc: 1) que, personalment, li vaig oferir tot el que em fos possible per publicar la seua *Obra poètica en valencià* —així, amb aquest títol—, que ell va acollir amb molta alegria, proposta que van aprovar la Secció i la rectora de l'Institut el 21 i el 28 de novembre respectivament; 2) que el títol era lògic, atès que comptava amb altres obres en castellà; 3) que ell, a més, em va precisar: «les meues obres en valencià» (31-VIII-76); 4) que el *Boletín Oficial de la Pro-*

vincia va anunciar —24-V-77— la subhasta de la seua edició amb aquest títol, i ell no va protestar (¿per covardia?); 5) que aquest butlletí va reiterar el mateix anunci el 9 de novembre següent i tampoc no va protestar; 6) que, adjudicada l'edició a la impremta Such, Serra y Cía, el gerent d'aquesta va rebre, una nit, del mateix Valls l'ordre de no començar els treballs fins a rebre un pròleg que ell havia demanat a Emilio Rodríguez Bernabeu; 7) que, d'aquesta manera, assegurada la publicació, Valls va vetar aquest procés, amb la qual cosa inicià un xantatge ben evident; 8) que Rodríguez féu el mateix amb el seu pròleg, quan, preceptivament, aquest fou presentat a la Secció el 14 de març de 1978; 9) que, possessionada una nova Corporació provincial el 26 d'abril de 1979, Valls i Rodríguez acudeixen a la manipulació política dels diputats provincials i

del mateix president amb la finalitat d'anul·lar l'acord —11-I-1980— de la rectora, que ordenava la immediata publicació de l'obra tal com fou adjudicada en subhasta pública; 10) que el *colp* d'ucedistes i socialistes consensuats va trencar el criteri de la rectora en contra del seu propi acord i de l'acord previ de la Secció, i 11) que, davant una tal cacicada, molts vam abandonar l'Institut, ja polititzat, i el llibre en qüestió eixí amb títol diferent a l'admès per l'Institut, títol amb què el va subhastar i adjudicar la Diputació i amb què l'autor s'havia mostrat covardament conforme durant anys. A més, hi incloïa l'esmentat pròleg, que ni fou conegut per la Secció i encara menys aprovat per la rectora. Fou imposat pel president de la Diputació, després de consensuar-ho amb el seu autor i alguns diputats, tot, d'esquena a l'Institut.

E) Valls assevera que jo mai no li he estat simpàtic i que la meua «influència sempre ha estat destructiva». Si és així, també ha mentit durant moltíssims anys, ja que, entre els testimoniatges que hi puc adduir en contra, només en diré tres: 1) «eres la grimpola bendita de la poesia en nostra regió. A ti van los ecos cordiales de las mejores voces, el abrazo emocionado del cántico amical» (6-IV-1949); 2) «Eres un magnífico campeón de la cordialidad» (20-I-1950), i 3) «eres voz y espíritu de Alicante» (4-IV-1975).

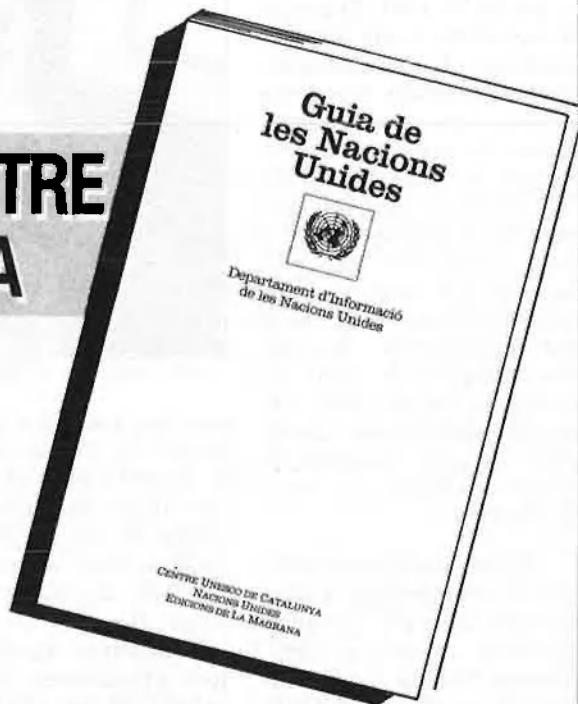
Conclusió: la mesquina ocultació, la ingratitud, la mentida, el ressentiment i la «depauperació mental» són visibles amb tota la nitidesa en les esmentades declaracions de Joan Valls Jordà.

* Doctor en Filosofia i Lletres, acadèmic C de les RR.AA. Espanyola i de la Historia, i numerari de l'Acadèmia de Cultura Valenciana.

PUBLICACIONS DEL CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

GUIA DE LES NACIONS UNIDES

A través d'aquesta «Guia de les Nacions Unides» el lector podrà conèixer quina és i quina ha estat, al llarg de quaranta anys d'història, l'acció de l'ONU a favor de la pau i del desenvolupament, de la dignitat i del progrés dels pobles.

CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

Mallorca, 285, pral. 08037 Barcelona tel. 257 80 44 Tèlex 98314-CUNC

